

HET GELD BLEEF VOORNAMELIJK HANGEN IN DE FINANCIËLE SECTOR – BANKEN WISTEN MET HET GOEDKOPE GELD HUN BESCHADIGDE BALANSEN TE HERSTELLEN

VERVOLG VAN 48

toriteiten is het inflatiecijfer een pijnlijke kwestie. Lange tijd kon de centrale bank extra geld in de economie pompen zonder noemenswaardige stijging van de inflatie. Het geld bleef voornamelijk hangen in de financiële sector – banken wisten met het goedkope geld hun beschadigde balansen te herstellen. Maar nu blijkt het nieuw gecreëerde geld de reële economie in te stromen. Ondanks de zwakke economische activiteit, verhogen winkeliers de prijzen. Zij moeten wel, omdat stijgende kosten voor grondstoffen, voedsel en arbeid en hogere belastingen de winstmarges wegvagen.

Net als in de jaren zeventig is een situatie ontstaan waarin inflatie de kop opsteekt, terwijl de economie niet eens op volle kracht draait. Stagflatie noemen economen de combinatie van een stagnerende economie met inflatie. Belangrijk verschil met het verleden zijn de hoge schul-

den nu bij overheden en consumenten.

SYMPTOOMBESTRIJDING

Dat maakt de situatie voor de centrale bank nog lastiger. Aan de ene kant is inflatie een middel om schulden draaglijker te maken, maar als vol wordt ingezet op die methode verliest de VS zijn geloofwaardigheid bij veel beleggers en zal geld lenen voor de staat veel duurder worden.

In dit stadium is een redding nog mogelijk. Zo lang de bevolking de inflatie als tijdelijk fenomeen ziet, kunnen autoriteiten de dreigende snelle stijging van inflatie nog keren. Dat kan door die maatregelen te nemen die aan het begin stonden van de onrust in augustus: de rente verhogen en stoppen met extra geld in de economie brengen.

LEES EEN GUNSTIGER VERGEZICHT VANAF PAGINA 49

VERVOLG VAN 49

af. Marktkenners verwachten dat Amerikanen in 2020 al zelfvoorzienend zijn voor energie. Bijkomend voordeel is dat de energie-import afneemt, wat positief doorwerkt op de handelsbalans.

Een andere trend die recentelijk in gang is gezet, betreft de terugkeer van bedrijfsactiviteiten uit opkomende markten. Amerikaanse lonen komen, gecorrigeerd voor koopkrachtverlies, al tijden niet vooruit, terwijl die in landen als China flink zijn gestegen. Dat verkleint het loonverschil en daarmee ook het concurrentievoordeel.

Een andere reden is dat de schaliegasrevolutie in de VS de energie- en transportkosten omlaag heeft gebracht: een extra reden om productie in eigen land te houden.

HARD NODIG

De nieuwe impulsen zullen hard nodig zijn, want de schattingen over de toekomstige uitgaven aan sociale zekerheid en gezondheidszorg leveren duizelingwekkende getallen op. Het is nog een geluk dat de bevolking blijft groeien, waardoor meer jongeren de vergrijzing moeten opvangen.

De renteverhoging van Yellen mag dan door een aantal beleggers worden gezien als een poging om de economie te temperen en dus het feest op de beurs te verpesten. Het is eigenlijk een teken dat het nog niet zo slecht gesteld is met de Amerikaanse economie. Een 'goede' renteverhoging kan het einde inluiden van de nasleep van de kredietcrisis en een nieuwe bloeiperiode ontketenen.

DE NIEUWE IMPULSEN ZULLEN HARD NODIG ZIJN, WANT DE SCHATTINGEN OVER DE TOEKOMSTIGE UITGAVEN AAN SOCIALE ZEKERHEID EN GEZONDHEIDSZORG LEVEREN DUIZELINGWEKKENDE GETALLEN OP